

GUAVA Newsletter

Volume 02 Issue 01 / May 2022

About GUAVA Newsletters

GUAVA Newsletters are created to serve several goals: (a) to promote communication and collaboration among GUAVA members and other professionals in the field of Vietnamese language education; (b) to document and disseminate research and innovative practices in Vietnamese language education; and (3) to provide a social and intellectual space for professional development among GUAVA members.

Submission Guidelines

The submission can include but is not limited to the following topics or areas: General news; job announcements and career opportunities; teaching resources and practical teaching ideas and innovations; book and multimedia reviews; member highlights and achievements; student success stories etc.

We welcome contributions from all members and non-members. We look forward to receiving all news and updates from you, your colleagues or students, and are happy to work with you to create content for the newsletter.

Please send your ideas and suggestions to our editor, Huy Phung at phunghuy@hawaii.edu & guavamerica@gmail.com.

In This Issue

President's Message		
News and Updates		
Member Highlights		
Featured Articles		
•	Phương pháp dạy nghe hiệu quả cho trình độ tiếng Việt sơ cấp Nguyễn Phương Chung, ĐH Columbia	06
•	Nguyên tắc dạy và học ngôn ngữ Phan Văn Giưỡng, IB	09
•	Vietnamese Heritage Language Program at the University of California, San Diego Kimloan Hill, UCSD	14

About GUAVA

GUAVA stands for Group of Universities for the Advancement of Vietnamese in America. It was established in 1993 and is currently based at Cornell University.

GUAVA Board Members

Thúy Tranviet, President <tdt5@cornell.edu>

Chung Nguyen, Executive Secretary <cn2496@columbia.edu>

Huy Phung, Newsletter Editor <phunghuy@hawaii.edu>

For more info about the board members https://www.guavamerica.org/board-members

Cover photo: Terraced Fields in Mù Cang Chải, Việt Nam Photo by Steve Le on Unsplash

Acknowledgements

The layout, color scheme, and the overall outlook of this newsletter were designed by Huy Phung via PedaDesign using Google Slides.

^{*} This newsletter is licensed under the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works 3.0 United States License

Phong Nậm Valley, Cao Bằng, Việt Nam Photo: Courtesy of Google Images via Google Slides

Summer greetings!

We are delighted to bring to you the Spring 2022 newsletter! This is our second volume of the first academic year, we hope that you will come to recognize our 'old standby' sections of news and updates as well our featured articles in every newsletter. In this volume, we are grateful to have three seasoned teaching professionals share their experiences on various aspects of teaching Vietnamese. Cô Nguyễn Phương Chung looks at methods of teaching listening comprehension especially at the elementary level; Thầy Phan Văn Giưỡng examines practices in achieving best outcomes when teaching Vietnamese as a (foreign) language in general; Cô Kimloan Hill reflects on the Vietnamese Heritage Language Program at her institution, UC San Diego, and its place in the larger context of teaching heritage languages in the field of linguistics. We hope you will find them informative and valuable.

We created this newsletter because we strongly believe in having a space where everyone – all of us – can come together to share insights and expertise as well as to celebrate our achievements. As you browse through our second volume, we hope you also notice the spectacular photos of the rice terraces in Northern Vietnam. Beautiful,

stunning and majestic as they are, they are also much harder to build and cultivate. It is our hope that someday the GUAVA newsletter will flourish and all of us will reap from the harvest of our labor. To that end, we hope you'll continue to join us, to share and contribute, however big or small, as your contributions are crucial to our collective success!

On behalf of the GUAVA Executive Board, I'm sending you sunny wishes and hope that you're on the way to your well-deserved, relaxing and healthy summer break!

Thúy Tranviet, PhD *GUAVA President*May 2022

SEALC Reading Proficiency Assessment Workshop

Teachers of Vietnamese based in the US and in Vietnam participated in the Proficiency–Based Reading Assessment Workshop at Northern Illinois University organized by the Southeast Asian Language Council (SEALC) in March 2022. The workshop was offered for both virtual and in–person participants. After the workshop, the participants worked in small groups/pairs to create a test design and to develop a reading test. The prototype tests and design were cross–reviewed to promote collaboration among Vietnamese teachers in a community of practice. The workshop is followed by a symposium in June to provide further feedback on test design and training on rubric development.

The 2nd Virtual Vietnamese Pedagogy Workshop

The 2nd Virtual Vietnamese Pedagogy Workshop hosted by Chung Nguyen took place on May 12, 2022. This workshop is funded by the Department of East Asian Languages and Cultures, Columbia University (supported by NRC's funds). This year, the workshop centered around "Course Design and Material Development for Specific Purposes and Heritage Learners". Talks given by lecturers of Vietnamese from three different universities are listed below:

- 1. Advanced Vietnamese Course for Health Professions Hanh Nguyen, University of Pennsylvania
- 2. Using corpus in developing materials in teaching Vietnamese language
 An Nguyen Sakach, Arizona State University
- 3. Curriculum design for Mixed Advanced Vietnamese for high-proficiency heritage and graduate students *Vinh Nguyen, Columbia University*

Virtual Feedback Meeting among Teachers of Vietnamese on May 19, 2022 /Photo: Courtesy of Huy Phung

Participants of the Virtual Vietnamese Pedagogy Workshop Photo: Courtesy of Chung Nguyen

The Vietnamese Language Table (Spring 2022)

Bàn Tròn Tiếng Việt is an initiative by SEALC and GETSEA to provide a virtual conversational space for all learners of Vietnamese across institutions in North America.

In Spring 2022, the Vietnamese Language Table (Bàn Tròn Tiếng Việt) offered two conversation groups for Beginner/Intermediate and Advanced level facilitated by Vietnamese lecturers from University of Michigan, Columbia University, and Arizona State University.

Each session lasted 1 hour with 8 participants from different institutions across the country (Columbia, UM, NIU, AZU, UC Berkeley, UCLA, UPenn). The students' feedback is encouraging and they also expresses the desire to continue this activity in the future.

- Nói chuyện và tán gẫu
- Chia sẻ suy nghĩ và ý kiến
- Kết bạn bốn phương
- Học vui Vui học

Beginner/ Intermediate		Advanced
2/18/2022		2/15/2022
4 - 5 pm EST	SAVE THE PATE	8 - 9 pm EST
3/11/2022	6 7 8 9 10 11 10	3/12/2022
4 - 5 pm EST	6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 14 20 21 22 23 34 25 26 27 28 29 30	3 - 4 pm EST
4/8/2022		4/9/2022
4 - 5 pm EST		3 - 4 pm EST

Website: https://bit.ly/tiengviet2022 Email address:

vietlanguagetable@gmail.com Zoom link:

Visit our website to register

Bàn Tròn Tiếng Việt chào đón các bạn tới gặp gỡ và chuyện trò bằng tiếng Việt!!!

Poster of the Vietnamese Language Table from the website

For more info and resources, visit the Bàn Tròn Tiếng Việt website.

Vietnamese Linguistics: State of the field

A new book on Vietnamese Linguistics

edited by Trang Phan, John Phan, & Mark Alves

This is an open-access book published by University of Hawai'i Press in March 2022.

Related News

- Vietnamese language included in Korean school's career counseling for students
 - →Read more (in English)
- Chandler expands bilingual pay program to ASL, Chinese, Hindi, Tagalog, Vietnamese
 - →Read more (in English)
- Vietnamese language taught in Italy
 ⇒Read more (in English)
- Vietnamese Student Association calls to reinstate Vietnamese language table
 - →Read more (in English)
- Columbia University, one of the eight "Ivy League" schools in the US, has opened a Vietnamese studies programme
 - →Read more (in English)
- VietSpeech book to support
 Vietnamese-Australian children and
 families to maintain their home
 language and enhance speech skills
 in Vietnamese and English
 - →Read more (in English)

Photo by Steve Le on Unsplash

Chung Nguyen (Columbia University) presented at the roundtable organized by SEALC-COTSEAL at the Association for Asian Studies 2022 Annual Conference.

Photo: Courtesy of Chung Nguyen

The Southeast Asian Language Council

Strengthening the Field of Southeast A Language Instruction through Collabor

> COTSEAL/SEALC Roundtable AAS, March 25, 2022

Huy Phung (University of Hawai'i at Mānoa) received the American Association for Applied Linguistics Distinguished Service and/or Engaged Research Graduate Student Award in Relation to Diversity Efforts.

Thúy Tranviet (Cornell University) has been offered the position of Deputy Examiner Responsible for Vietnamese for the International Baccalaureate® (IB).

Hoa Le (University of Hawai'i at Mānoa) was awarded the 2022 NFMLTA-NCOLCTL Graduate Research Support Grant for her dissertation research. This grant was awarded by the National Federation of Modern Language Teachers Associations and the National Council of Less Commonly Taught Languages. Through a longitudinal action research, Hoa's dissertation studies the development of a task-based language teaching curriculum for online Vietnamese classes that have a mix of both heritage and second language learners at the University of Hawaii at Manoa.

She was also awarded the Frances Davis Award for Excellence in Undergraduate Teaching for a faculty and a graduate assistant. The award recognizes dedication and demonstrated excellence as teachers of undergraduate students. During the past two years, she has taught undergraduate classes in the Vietnamese language program where she developed new, innovative syllabi and course materials that served the diverse and real-world needs of her students.

Phong Nậm Valley, Cao Bằng, Việt Nam Photo: Courtesy of Google Image Search via Google Slides

Editor's Notes

Vietnamese people have a saying "lời nói gió bay" to describe the transient nature of speech and the fragility of promise. They have also orally passed a reminder from one generation to another to highlight the durability and evidentiality of writing as in adages 'giấy trắng mực đen' or 'bút sa gà chết'. Recently, I have read a book¹ on cognitive evolution explaining how the act of externalizing one's thoughts helps humans overcome their own biological constraints (e.g., limited capacity of working memory) and complexify one's thinking over time. By capturing ideas and thoughts in an external medium such as writings or recordings, those ideas and thoughts can be subject to further scrutinization, discussion, and refinement by their owners or other people interested in those ideas.

With that in mind, it is my great pleasure to announce that we are going to have three articles, two written in Vietnamese and one penned in English for this issue of the GUAVA Newsletter. This is another step to the mission of the newsletter as a professional forum for sharing and discussing issues in Vietnamese language education. When one's thoughts are on paper or on screen, they are available for readers and writers themselves to dissect, inspect, and

improve them. More importantly, it provides a more stable record of our ideas, thoughts, opinions, and research findings that even last longer than a person's lifetime. As such, it allows people to learn from the past and to 'stand on the shoulders of giants'.

I would like to congratulate Chung Nguyen for making a start to share her experience in teaching listening and pronunciation to mixed and diverse learners of Vietnamese even though she said she was always hesitant when it comes to writing. I also would like to express my thanks to Prof. Phan Văn Giưỡng and Dr. Kimloan Hill for their willingness to share their insights about the principles of Vietnamese language teaching and the overview of Vietnamese Heritage Language Program respectively in this issue.

I hope you enjoy reading these articles as I do and make your own takeaways for further professional conversations.

Huy Phung

GUAVA Newsletter Editor

¹ Donald, M. (1991). Origins of the modern mind: Three stages in the evolution of culture and cognition. Harvard University Press.

Phương pháp dạy nghe hiệu quả cho trình độ tiếng Việt sơ cấp

Nghe là một trong 4 kỹ năng để giao tiếp hàng ngày. Nghe chiếm 45% trong tổng số các cuộc giao tiếp của chúng ta. Chính vì vậy để học một ngoại ngữ mới thì nghe hiểu là yếu tố quan trọng nhất nhưng cũng là kỹ năng khó khăn nhất. Khi chúng ta học một ngôn ngữ mới chúng ta có thể học đọc, viết, nói nhanh hơn nghe vì quá trình nghe hiểu đòi hỏi sự tổng hợp của nhiều kỹ năng phức tạp như phân tích, phán đoán và nhận diện trong khi nghe.

Một ngôn ngữ thanh điệu như tiếng Việt thì việc nghe hiểu lại càng khó khăn hơn đối với các sinh viên nói tiếng Anh. Trong suốt hơn 20 năm dạy tiếng Việt, tôi đã từng gặp không ít sinh viên không muốn học tiếng Việt hay nói tiếng Việt dù họ đã bỏ thời gian và công sức rất nhiều khi học tiếng Việt vì không thể phân biệt được các dấu hay các vần trong tiếng Việt hoặc không hiểu nhiều khi nói chuyện với người Việt. Vậy, đâu là những cách học nghe hiệu quả khi học tiếng Việt? Trong bài viết này, để trả lời cho câu hỏi trên, tôi muốn chia sẻ một số kinh nghiệm cũng như các giải pháp mà tôi đã áp dụng cho lớp tiếng Việt năm thứ nhất trong 3 năm qua ở Đại học Columbia. Trước tiên chúng ta cùng tìm hiểu về những đặc điểm ngôn ngữ riêng biệt của tiếng Việt sau đó là các giải pháp mà tôi đã áp dụng cho các lớp học và cuối cùng là đánh giá và phản hồi của sinh viên về những giải pháp này.

Một vài đặc điểm của tiếng Việt

Tiếng Việt là ngôn ngữ thanh điệu có tới 6 dấu nhiều dấu hơn tiếng Trung (4 dấu) và tiếng Thái (5 dấu). Chức năng của thanh điệu là tạo nên nghĩa của các từ nên nếu không phân biệt được các dấu thì sẽ không thể hiểu được nội dung của cuộc giao tiếp. Bên cạnh đặc điểm về thanh điệu thì tiếng Việt cũng là một ngôn ngữ đơn lập (monosyllabic-mỗi từ đơn chỉ có một âm tiết), không biến hình (cách đọc, cách ghi âm không thay đổi trong bất cứ tình huống ngữ pháp nào). Tiếng Việt hoàn toàn khác với các ngôn ngữ Ấn-Âu như tiếng Anh, tiếng Pháp là các ngôn ngữ đa âm, biến hình. Các tiếng được cấu tạo bởi các kết hợp nguyên âm và phụ âm hay còn được gọi là vần. Trong tiếng Việt có khoảng 154 vần và nhiều vần rất khó phân biệt đối với sinh viên nói tiếng Anh như: ai/ay; au/ao hay sự kết hợp của các âm tròn môi: o, ô và u kết hợp các âm cuối -nq, -c, -p, -m. Một đặc điểm khác của tiếng Việt gây khó khăn trong việc dạy và học tiếng Việt là phương ngữ.

Phần lớn sinh viên trong các lớp tiếng Việt tại Đại học Columbia là người Mỹ gốc Việt và nói phương ngữ miền Nam hoặc miền Trung nên cũng có một số khó khăn về dấu hỏi và dấu ngã hay không phân biệt được một số vần như: anh/ang/ăn; iêng/iên; êch/êt.

Chính những đặc điểm ngôn ngữ này là những thách thức và khó khăn cho cả giảng viên và sinh viên nên khi bắt đầu làm việc tại đây, tôi đã soạn riêng một giáo trình tiếng Việt nhấn mạnh vào phần ngữ âm và nghe hiểu cho trình độ sơ cấp.

Giáo trình gồm có 20 bài được biên soạn dựa trên sự kết hợp giữa phương pháp giảng dạy dựa vào nội dung (content-based learning) và thông qua các nhiệm vụ nhỏ (task-based learning). Điểm đặc biệt trong giáo trình này chính là phần phát âm và nhấn mạnh kỹ năng nghe trong mỗi bài học.

Một số phương pháp đã áp dụng

Theo tác giả Tergujeff (2010), dạy phát âm nên được kết hợp với các bài học chứ không nên dạy phát âm một cách độc lập vì điều đó dẫn đến sự nhàm chán và không hiệu quả trong lớp học. Tác giả đã đưa 8 loại hình bài tập dạy phát âm-nghe kết hợp trong mỗi bài học và tôi đã sử dụng 6 kiểu bài tập trong giáo trình tiếng Việt năm thứ nhất:

- Giới thiệu hệ thống ngữ âm gồm bảng chữ cái, hệ thống vần và thanh điệu
- Nghe và quyết định giống/khác nhau
- Nghe viết chính tả
- Nghe và điền dấu thích hợp
- Các bài tập về nghe hiểu

Sau khi thiết kế xong phần ngữ liệu, tôi đã nhận được tài trợ của Trung tâm nguồn lực ngôn ngữ (LRC) tại Đại học Columbia để làm phần ghi âm cho giáo trình này. Với giáo trình và phần ghi âm đầy đủ, tôi đã áp dụng ba kỹ thuật trong giảng dạy ngoại ngữ để giúp các sinh viên vượt qua các thử thách nói trên.

Nghe từ dưới lên (Bottom-Up): Với phương pháp này, học viên sẽ tập trung nghe các đơn vị nhỏ nhất của bài nghe như âm thanh, từ ngữ riêng lẻ, các quan hệ ngữ pháp rồi đến ý nghĩa của thông tin nghe được. Đây là kỹ thuật được áp dụng cho học viên ở trình độ sơ cấp khi bắt đầu nhận diện âm thanh của ngôn ngữ mới học. Các loại bài tập nghe cho phương pháp này bao gồm: nghe và nhận diện cặp từ giống nhau hay khác nhau; nghe và nối từ phù hợp với tranh hoặc nghe và điền từ thiếu vào đoan hôi thoai ngắn.

Nghe từ trên xuống (Top – Down): Đây là phương pháp nghe mà học viên sử dụng các kiến thức mà mình đã có về chủ đề của bài nghe để nghe hiểu những thông tin xuất hiện trong bài. Kỹ thuật này cũng yêu cầu học viên có trình độ trung cấp trở lên với một kiến thức nhất định về ngôn ngữ như lượng từ vựng, độ khó của cấu trúc ngữ pháp và khả năng nghe hiểu trong ngôn ngữ đó. Nghe miêu tả tranh và quyết định bức tranh nào đúng với thông tin nghe được hay nghe hội thoại và cho biết ý kiến, cảm xúc, quan hệ của người nói trong hội thoại đó thế nào là những loại bài tập phù hợp cho phương pháp Nghe từ trên xuống.

Nghe siêu nhận thức (Metacognitive): Được giới thiệu bởi Flavell năm 1976, siêu nhận thức được định nghĩa cụ thể là "tự nhìn nhận vốn kĩ năng, chiến thuật tư duy và vận dụng thành phẩm của quá trình này để đạt một mục tiêu". Goh và Vandergrift (2018) đã đưa ra 5 bước để áp dụng phương pháp này trong việc học và dạy ngoại ngữ: (i) tự nhận thức (self-awareness); (ii) tự lập kế hoạch (self-planning); (iii) tự giám sát (self-monitoring); (iv) tự điều chỉnh (self-regulation) và (v) tự đánh giá (self-evaluation).

Tôi đã kết hợp cả 3 kỹ thuật này trong việc giảng dạy kỹ năng từ trình độ sơ cấp đến cao cấp. Đối với trình độ sơ cấp, tôi đã sử dụng hai kỹ thuật nghe từ dưới lên và nghe từ trên xuống để giúp sinh viên nhận diện cấp độ từ ngữ rồi đến cấu trúc ngữ pháp đơn giản cuối cùng là nghĩa hay thông điệp của bài nghe. Đối với trình độ trung cấp và cao cấp thì tôi áp dụng kỹ thuật nghe siêu nhận thức giúp sinh viên nghe một cách chủ động hơn với 5 bước áp dụng trong kỹ thuật này. Năm bước của kỹ thuật này cũng có thể tương đương với các bước trước khi nghe, trong khi nghe (2 hoặc 3 lần) và sau khi nghe giúp sinh viên xác định được chủ đề của bài nghe, tư lập kế hoach trước khi nghe cần phải tìm kiếm thông tin gì sau đó tự điều chỉnh hay giám sát những thông tin mà mình đang cần tìm kiếm và bước cuối cùng là tự đánh giá được kết quả của quá trình nghe và nắm bắt thông tin. Để có thể hiểu rõ hơn về quy trình một bài day nghe kết hợp với nội dung của bài học thì Christine Goh và Larry Vandergrift (2018) có đưa ra một bài mẫu cho quy trình này.

Bài 1. Nghe và viết các từ sau:

Type here.

Bài 2. Điền dấu vào các câu sau

- 1. Cai nay tiêng Viêt goi la cai côc.
- 2. Tôi cân tâp thê duc hang ngay đê tăng cương sưc đê khang.
- 3. Cô ây la ngươi để thương va vui tinh
- 4. Cac chinh phu đang nô lưc xây dựng hệ thông canh bao thiên tại.
- 5. Nghe nhac la môt cach giai tri vưa re vưa thu vi.

Type here.

Bài 3. Hãy miêu tả bức hình sau:

Type here.

Mai và Lan học cùng một lớp và là bạn rất thân. Mai cao hơn Lan, da trắng hơn Lan, học giỏi hơn Lan và rất xinh. Mọi người thường gọi cô là hoa hậu của lớp. Mai là người thông minh và trầm tính. Cô không thích những nơi ồn ào. Còn Lan, Lan không xinh đẹp nhưng cô rất có duyên và cô là người thời trang nhất lớp. Cô có nhiều quần áo, giảy dép rất đẹp. Cô rất thích đi mua sắm vào những ngày cuối tuần. Cô là người vui tính, cời mở và tự tin. Mai và Lan đều thích đi du lịch. Hai cô sẽ cùng đi du lịch Đà Lạt vào kỳ nghi hè.

•

Bài 5. Giới thiệu về bản thân bằng tiếng Việt

•

Submit

Kết quả ban đầu và phản hồi của người học

Trong 3 năm học từ 2019 -2022, tôi đã sử dụng giáo trình tiếng Việt trình độ sơ cấp 101 và 102 cho khóa học Tiếng Việt Năm Thứ Nhất. Phần lớn thời gian trên lớp học, tôi kết hợp cả 3 kỹ thuật trên giúp sinh viên nhận diện các âm/ vần/ thanh điệu trong các bài tập: nghe và nhắc lại; phân biệt các vần dễ nhầm lẫn và một trong những bài luyện mà sinh viên yêu thích nhất là nghe và viết chính tả.

Ngoài ra, các sinh viên cũng sử dụng phần ghi âm đế luyện tập nghe-viết hay nghe hiểu để hoàn thành các bài tập ở nhà. Để đánh giá về tính hiệu quả của tài liêu cũng như các kỹ thuật day nghe -phát âm trên lớp, tôi đã thiết kế một bài đánh giá 3 kỹ năng: Nghe - Viết - Nói trên ứng dụng Lingt, một ứng dụng mà giáo viên có thể thiết kế các bài tập nghe, nói, đoc, viết với hình ảnh, video và mp3. Bài kiểm tra gồm 5 phần: (1) nghe và viết những từ nghe được; (2) điền thanh điệu cho các từ; (3) nhìn tranh và viết miêu tả tranh; (4) đoc to một đoạn văn và (5) giới thiệu bản thân bằng tiếng Việt. 15 sinh viên năm thứ nhất (Novice High) và 5 sinh viên năm thứ 2 (Intermediate High) tham gia bài đánh giá này. Kết quả của dự án này đối với tôi khá ấn tượng: tất cả sinh viên năm 2 đều đạt độ chính xác 100% về điền đúng thanh điệu, đọc trôi chảy và giới thiệu lưu loát về bản thân mình (phần 2, phần 4 và phần 5). Các sinh viên này cũng đạt được độ chính xác 95% khi viết các từ và miêu tả tranh (phần 1 và phần 3). Đối với các sinh viên năm thứ nhất, do chuyển đổi hình thức học trực tuyến trong thời kỳ Covid-19 nên kết quả cũng chưa được cao như mong đơi. Tất cả sinh viên năm thứ nhất đều đat đô chính xác và lưu loát 90% khi đọc to đoan văn và giới thiệu bản thân bằng tiếng Việt (phần 4 và phần 5). Sinh viên đạt được độ chính xác từ 60 -70% (phần 1, phần 2 và phần 3).

Tôi cũng đã thực hiện một khảo sát về việc sử dụng phần ghi âm cho luyện tập kỹ năng nghe và các loại hình bài tập phát âm- nghe hiểu trong giáo trình dành cho năm thứ nhất và cũng nhân được các phản hồi của các sinh viên như sau:

- Đôi khi em nghe lại các đoạn hội thoại và nghe cách phát âm.
- Phần ghi âm rất hữu ích khi tôi học các âm kết hợp!
- Đôi khi tôi sẽ sử dụng lại các phần nói của các lĩnh vực khác nhau để luyện khả năng nghe hiểu của mình, hoặc tạm dừng hoặc giảm tốc độ để hiểu hoàn toàn và lặp lại những gì họ đang nói.
- Tôi sử dụng audio và làm bài tập trong sách bài tập, nhưng sau đó nghe lại và viết lại các từ ngay tại đây và so sánh với sách giáo khoa.
- Tôi muốn nghe nhiều hơn trong lớp so với nghe ghi âm; Ngoài ra, biết ý nghĩa của các từ mới trước khi phải xác định các âm thanh.

Để kết thúc bài viết này tôi muốn nhấn mạnh một điều rất quan trọng trong việc day phát âm-nghe hiểu cho trình độ sơ cấp là xây dựng một chiến lược học nghe cho sinh viên ngay từ những giờ học đầu tiên với những kỹ thuật mà tôi đã đề cập trong bài viết và một không khí học vui vẻ khi học phát âm sẽ là những động lực giúp sinh viên vươt qua những khó khăn ban đầu khi học về thanh điệu hay phân biệt các vần trong tiếng Việt. Kế hoạch tiếp theo của tôi là sẽ hoàn thiện giáo trình tiếng Việt sơ cấp 101 & 102 và phần ghi âm và có thể thực hiên một các đoan video ngắn theo các chủ đề hội thoại của giáo trình được ghi hình ở cả 3 miền Bắc-Trung-Nam để giúp sinh viên hiểu thêm về ngôn ngữ vùng miền.

Tài liệu tham khảo

Flavell, J. H. (1976). Metacognitive aspects of problem solving. In L. B. Resnick (Ed.), *The nature of intelligence* (pp. 231–235). Lawrence Erlbaum Associates.

Goh, C. C., & Vandergrift, L. (2018). Reflective and effective teaching of listening. In M. Zeraatpishe, A. Faravani, H. R. Kargozari, & M. Azarnoosh (Eds.), Issues in Applying SLA Theories toward Reflective and Effective Teaching (Vol. 7, pp. 179–197). Brill. https://doi.org/10.1163/9789004380882_013

Tergujeff, E. (2010). Pronunciation teaching materials in Finnish EFL textbooks. In A. Henderson (Ed.), English Pronunciation: Issues and Practices (EPIP) Proceedings of the First International Conference (pp. 189–205). Université de Savoie. Laboratoire Langages, Littératures, Sociétés. Collection Langages, 9.

About the author

Nguyen Phuong Chung, MA. is Lecturer in Vietnamese, Director of Vietnamese Language Program, Department of East Asian Languages and Cultures at Columbia University. She served as the Vietnamese Language Coordinator for the Post Language Program at the US Embassy in Hanoi from 2008 to 2018. Before joining the Post Language Program, she was the Professional Language Coordinator at the Vietnamese Language Center, Hanoi University and taught for seven years in various Vietnamese language programs for expatriate staff at embassies, universities, and other organizations in Hanoi. She has also created language materials such as Vietnamese Vocabulary Elementary 1, Vietnamese Listening Elementary 1, Survival Vietnamese Handout Volume 1 and Volume 2, Listening and Note-taking for Advanced level, Reading Material on Economics (Intermediate), and Reading Material for RSO and PAS (Advanced level).

GS. PHAN VĂN GIƯỚNG

Nguyên tắc dạy và học ngôn ngữ *

*Bài viết được đăng $\,$ từ năm 2014 và đăng lại với sự đồng ý của tác giả

Mục đích chính của việc học ngôn ngữ là nhằm sử dụng ngôn ngữ để giao tiếp. Có nhiều cách giảng dạy cũng như học hỏi nhằm đạt đến mục đích đó. Ở đây chúng tôi không coi một phương pháp nào là tối ưu cả. Tuy nhiên chúng tôi đề ra một phương pháp mà qua đó người giảng dạy tiếng Việt sẽ lấy 8 nguyên tắc của việc học ngôn ngữ làm căn bản cho mọi hoạt động giảng dạy của mình.

Học sinh sẽ học tiếng Việt có hiệu quả nhất khi:

- 1. Họ được coi là những cá nhân có những nhu cầu và sở thích cá biệt.
- 2. Họ có cơ hội tham gia các hoạt động dùng tiếng Việt để giao tiếp với người khác qua nhiều tình huống khác nhau.
- 3. Họ được chỉ dẫn sử dụng dữ kiện tiếng Việt liên quan đến nhu cầu và sở thích của họ để họ có thể ứng dụng vào việc giao tiếp.
- 4. Họ phân biệt được những hình thái khác biệt của ngôn ngữ, những kỹ năng và phương cách học tập để từ đó họ lãnh hội được nhiều hơn.
- 5. Họ được giới thiệu, tiếp xúc với những sự kiện văn hóa xã hội và cảm nhận được những giá trị văn hóa thể hiện qua tiếng Việt.
- 6. Họ hiểu được vai trò và tính chất của tiếng Việt và văn hóa Việt Nam.
- 7. Họ phải được người giảng dạy cho biết những tiến bộ mà họ đạt được.
- 8. Họ có cơ hội tổ chức, sắp xếp việc học tập.

Nguyên tắc 1: Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ được coi là những cá nhân có nhu cầu và sở thích cá biệt.

- Giảng viên cần quan tâm đến con người toàn diện của học viên (chẳng hạn giúp học viên phát triển về mặt tri thức, xã hội và tình cảm) khi quyết định về nội dung và tiến trình học hỏi.
- Giảng viên kết hợp tri thức của học viên vào việc giảng dạy và học tập (chẳng hạn như qua việc giải quyết vấn đề, tìm hiểu sự kiện, trình bày ý kiến và tham gia những hoạt động sử dụng ngôn ngữ để giao tiếp).
- Giảng viên cần biết gợi trí tưởng tượng và óc sáng tạo của học viên (chẳng hạn qua các hoạt động tưởng tượng, hình dung, trò chơi, kể chuyện, diễn kịch).

- Giảng viên cần biết ứng dụng nhiều phương cách giảng dạy và biết chọn lựa các hoạt động, các bài thực tập cũng như tư liệu giảng dạy phù hợp với nhiều học viên có khả năng, cách học tập và điều kiện ngôn ngữ khác nhau.
- Giảng viên biết trợ giúp và giảng giải trong từng nhu cầu cá biệt của môi học viên.
- Giảng viên cần biết tạo một bầu không khí thuận lợi để học viên dạn dĩ tham gia các hoạt động ngôn ngữ, biết coi việc sai lỗi khi dùng ngôn ngữ là chuyện bình thường trong việc học ngôn ngữ.
- Giảng viên cần biết tạo cơ hội cho học viên trình bày ý kiến riêng của mình.

Nguyên tắc 2: Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ có cơ hội tham gia các hoạt động dùng ngôn ngữ để giao tiếp với người khác qua nhiều tình huống khác nhau.

- Giảng viên chú trọng và khích lệ tất cả các học viên tham gia tích cực vào các hoạt động dùng ngôn ngữ để giao tiếp.
- Giảng viên chú trọng và đề cao việc dùng ngôn ngữ đang học để giao tiếp, thông đạt với học viên, giữa các học viên và giữa các học viên với người sử dụng ngôn ngữ đó (chẳng hạn qua việc trực tiếp nói chuyện với nhau và trao đổi thư từ với bạn thư tín hoặc giữa các lớp học với nhau).
- Giảng viên cung cấp cho học viên nhiều loại hoạt động dùng ngôn ngữ khác nhau dựa trên những dữ kiện ngôn ngữ nói hoặc viết dễ đánh giá, chẳng hạn:
 - Các hoạt động giải trí (như xem hoặc nghe để giải trí, đọc để giải trí, nghe nhạc hoặc hát).
 - Các hoạt động liên quan đến việc giải quyết vấn đề, tìm hiểu sự kiện và trình bày ý kiến (ví dụ, xác định,mô tả sự viêc; nhân định sư khác biệt;

tìm kiếm điểm thiếu sót, dàn xếp sự việc, điều khiển một cuộc thăm dò thực hiện trong lớp, thâu nhập sự kiện và trao đổi sự kiện với người khác để cuối cùng hoàn thành một hoạt động nào đó).

- Các trò chơi (trò chơi để tập luyện dùng ngôn ngữ, trò chơi để thông tin, câu đố).
- Các hoạt động có tính cách tưởng tượng và kịch nghệ (diễn một đoạn kịch, sáng tạo một câu chuyện diễn ra trong lớp học, diễn xuất một chương trình truyền thanh hoặc truyền hình).
- Các chương trình nghiên cứu (ví dụ làm một tạp chí, tổ chức triển lãm hoặc các hoạt động biểu diễn có tính cách văn hóa).
- Tổ chức thăm viếng hoặc trao đổi du học sinh giữa các nước nơi ngôn ngữ đang học được sử dụng hoặc thăm viếng, tiếp xúc những người của cộng đồng địa phương sử dụng ngôn ngữ.

Nguyên tắc 3: Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ được chỉ dẫn, tiếp xúc và làm quen với những ngôn ngữ liên quan đến nhu cầu và sở thích của họ để họ có thể ứng dụng khi giao tiếp với người khác.

- Giảng viên biết tạo một bầu không khí thuận lợi khích lệ học viên sử dụng ngôn ngữ và văn hóa của ngôn ngữ đó.
- Giảng viên cần đảm bảo sao cho các dữ kiện giao tiếp dễ hiểu và liên quan với nhau và đồng thời tạo được môi trường/văn cảnh phù hợp hỗ trợ cho hoạt động giao tiếp của học viên.
- Giảng viên cần đảm bảo cho học viên được sinh hoạt trong một khung cảnh dùng toàn ngôn ngữ đang học và cung cấp cho học viên nhiều phương tiện ngôn ngữ khác nhau (ví dụ ngôn ngữ do giảng viên nói ra, ngôn ngữ do các học viên trong lớp nói ra, ngôn ngữ từ băng hình hoặc băng thu âm, ngôn ngữ từ các tài liệu viết và các văn bản không thuộc phạm vi trường lớp, ngôn ngữ của khách thăm viếng và ngôn ngữ dùng trong những cuộc thăm viếng cộng đông sử dụng ngôn ngữ).
- Giảng viên cần đảm bảo sao cho những dữ kiện giao tiếp và các hoạt động liên quan thúc đẩy sự cố gắng của học viên, nghĩa là họ sẽ phải cố gắng để có thể phát huy thêm nữa khả năng giao tế hiện có.
- Giảng viên khuyến khích học viên dùng phương cách dự đoán để hiểu ý nghĩa khi nghe và đọc ngôn ngữ như họ vẫn thường làm với ngôn ngữ chính của họ.

Nguyên tắc 4: Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ chú tâm phân biệt được những hình thái khác biệt của ngôn ngữ, những kỹ năng và phương cách học tập để từ đó họ lãnh hội được nhiều hơn.

- Giảng viên chú trọng đến hình thái của ngôn ngữ (như từ ngữ, ngữ pháp), kỹ năng và phương cách học tập cùng những kiến thức phổ thông là những thành phần quan yếu trong kinh nghiệm học ngôn ngữ, nhờ đó học viên được hỗ trợ đúng lúc theo từng giai đoạn tiến triển của họ về khả năng ngôn ngữ nói chung và về khả năng vận dụng ngôn ngữ khi giao tiếp nói riêng.
- Giảng viên chú trọng đến hình thái của ngôn ngữ, kỹ năng và phương cách cùng những kiến thức phố thông qua những bài thực tập, thao dượt. Những bài thực tập này có thể được làm trước khi, trong khi và sau khi thực hiện các hoạt động ngôn ngữ. Như Littlewood (1981) đã đưa ra ý kiến, "những thực tập trước khi thực hiện các hoạt động giao tiếp" rất quý báu " nhằm giúp học viên sử dụng thành thạo các hình thái ngôn ngữ khác nhau, và do đó một khi đã hiểu thấu đáo, đã sử dụng nhuấn nhuyễn những hoạt động đơn giản học viên sẽ dễ dàng hiểu được những cấu trúc ngôn ngữ phức tạp hơn". Và cũng nhờ những bài thực tập thao dượt đó mà học viên còn có thể tham gia những hoạt động ngôn ngữ mà không cần phải chuẩn bị trước hoặc chỉ cân chuẩn bị rất ít. Brumfit (1979) gọi phương pháp này là phương pháp "tạo kết quả xa"). Trong lĩnh vực này, giảng viên cần tổ chức các hoạt động ngôn ngữ sao cho học viên có thể vận dụng kiến thức và kinh nghiệm săn có của họ, đồng thời tạo ra được những cái khó mới đòi hỏi học viên phải cổ gắng học hỏi. Cũng cần lưu ý là giảng viên phải biết tạo cơ hội sau khi hoặc trong khi thực hiện hoạt động ngôn ngữ đế nhấn mạnh hoặc làm sáng tỏ những điểm mà học viên tỏ ra còn yếu khi thực hiện hoạt động ngôn ngữ.
- Giảng viên cung cấp cho học viên những bài thực tập về những vấn đề càng liên quan gần gũi với cá nhân học viên càng tốt. Học viên có thể làm những bài thực tập này riêng lẻ từng người hoặc theo nhóm, bằng thể văn nói hoặc văn viết.

Nhiều bài tập cũng có thể được lồng vào trong các trò chơi và do đó sẽ giúp phát triển các kỹ năng và phương pháp lãnh hội ngôn ngữ cũng như là phát triển năng lực ngôn ngữ của học viên.

- Việc sử dụng ngôn ngữ để nói sẽ được giảng viên vận dụng như là một cách dạy phát âm, chú trọng đến việc nhấn giọng, phát âm, nhịp điệu, những khi phải ngừng lại và cách sử dụng ngôn ngữ theo văn cảnh.
- Giảng viên cần đảm bảo cho học viên có cơ hội nhận ra được rằng ý nghĩa của ngôn ngữ thay đổi khi hình thức của nó thay đổi. Ở trình độ cao, học viên cần được khích lệ làm việc chung với nhau, tập phân biệt những cấu trúc câu và văn phong đặc biệt trong những bài vở họ học.

Nguyên tắc 5: Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ được giới thiệu, tiếp xúc với những sự kiện văn hóa xã hội và cảm nhận được những giá trị văn hóa thể hiện qua ngôn ngữ.

- Giảng viên khích lệ và tạo điều kiện cho học viên tham dự những sinh hoạt hoặc tiếp xúc với những người thuộc cộng đồng sử dụng ngôn ngữ họ đang học. Học viên nên làm bạn thư tín, trao đổi băng hình, băng thâu âm giữa các trường học với nhau, tham gia những cuộc viếng thăm giữa trường này với trường khác, tổ chức các kỳ nghỉ để tiếp xúc, sử dụng tư liệu đang được cộng đồng nói thứ ngôn ngữ đó sử dụng trong thực tế chẳng hạn như thực đơn, tạp chí, các tài liệu hướng dẫn, nhạc bản, sách vở và hình ảnh (Việc tiếp cận và hiểu biết một nền văn hóa được nuôi dưỡng và phát triển nhờ ở kinh nghiệm sống trực tiếp và rồi ghi nhận và hiểu biết về nền văn hóa đó, hơn là gián tiếp học về nền văn hóa đó).
- Học viên cần có những cơ hội nói chuyện với những người đã sống trong cộng đồng sử dụng ngôn ngữ họ đang học, xem phim, băng hình và những hình ảnh liên quan đến văn hóa đương thời của cộng đồng đó.
- Những lĩnh vực văn hóa xã hội phù hợp với sở thích của học viên tùy thuộc vào trình độ ngôn ngữ của họ đang theo học, nhưng tựu trung chúng bao gồm những mặt sau đây:
 - Đời sống gia đình trong bối cảnh có ngôn ngữ họ đang học.

 Những sinh hoạt học đường trong môi trường có ngôn ngữ họ đang học

 (các trường ngôn ngữ cộng đồng, các trường tại chính quốc nơi ngôn ngữ là tiếng mẹ đẻ).

Các môn giải trí và các thú tiêu khiến.

Nhac trẻ.

Các phương tiện truyên thông.

Một số truyền thống văn hóa của cộng đồng.

 Một số kiến thức vê kinh tế và công ăn việc làm của cộng đồng và quan hệ của cộng đồng đó với những cộng đồng khác. Một số kiến thức về những định chế chính trị, xã hội của cộng đồng.

 Những vấn đề thời sự của cộng đồng.

Nguyên tắc 6: Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ hiểu được vai trò và bản chất của ngôn ngữ và văn hóa.

- Giảng viên nhấn mạnh và giải thích cho học viên hiểu rõ những đặc tính phổ quát của ngôn ngữ và văn hóa, cũng như vai trò của chúng trong đời sống xã hội.
- Giảng viên không chỉ chú trọng đến vấn đề học hỏi kiến thức qua ngôn ngữ và về ngôn ngữ.
- Sự hiểu biết về ngôn ngữ của học viên được tăng triển nhờ:
 - Việc giới thiệu những trò chơi vê vân điệu, đọc vân, từ ngữ và những hình thức chơi chữ/ý nghĩa.
 - Việc đặt câu hỏi để học viên hồi tưởng đến những kinh nghiệm cá nhân về ngôn ngữ, việc học ngôn ngữ và sử dụng ngôn ngữ.
 - Việc phát triển một chính sách giáo dục xoay quanh chủ điểm "ngôn ngữ và học vấn" hoặc "ngôn ngữ trong chương trình giảng dạy" nhằm giúp giảng viên nhận biết được những nguyên tắc căn để về ngôn ngữ và giảng dạy ngôn ngữ, nhờ đó giảng viên sẽ có điều kiện tư duy nhiều hơn về phương cách sử dụng ngôn ngữ của mình trong tiến trình giảng dạy đồng thời cũng tư duy nhiều hơn về phương cách khích lệ và mời gọi học viên sử dụng ngôn ngữ trong tiến trình học ngôn ngữ của họ.
- Giảng viên truyền đạt những kinh nghiệm văn hóa khác biệt cho học viên rồi hướng dẫn học viên suy tư về những vấn đề văn hóa đó; nhờ vậy sẽ giúp học viên cảm nhận và sở đắc những giá trị văn hóa đó.

11

 Việc sở đắc những giá trị văn hóa còn được tăng triển nhờ việc nói chuyện, thảo luận về những nền văn hóa khác nhau mà học viên đã có dịp học biết, khảo sát những điểm tương đồng và dị biệt cũng như nguyên do của những điểm tương đồng và dị biệt giữa các nền văn hóa đó.

Nguyên tắc 7: Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ được giảng viên cho biết những tiến bộ mà họ đạt được.

- Giảng viên bàn thảo với học viên về mục tiêu, mục đích của khóa học cũng như về phương cách thực hiện hữu hiệu nhất nhằm đạt được chúng.
- Giảng viên cho học viên biết nhận xét của mình về tiến trình học tập của họ, cũng như đề nghị những phương cách cải thiện việc học của học viên.
- Học viên biết về những tiêu chuẩn được dùng để đánh giá khả năng của họ (những tiêu chuẩn đó hoặc dựa trên sự tiến bộ về khả năng giao tiếp, sử dụng ngôn ngữ phù hợp với văn cảnh, sử dụng ngôn ngữ một cách trang trọng và chính xác, hoặc căn cứ trên toàn bộ những yếu tố vừa kể).
- Giảng viên thông báo cho học viên những nhận xét phù hợp với từng loại hoạt động ngôn ngữ mà học viên đã thực hiện.
- Giảng viên, khi gặp và sửa những lỗi sai ngôn ngữ của học viên, cần xét đến thể loại hoạt động ngôn ngữ, mức độ nặng nhẹ của sai lỗi đó, hiệu quả có thể xảy đến với học viên khi được sửa sai rồi từ đó, học viên sẽ cải thiện và thâu lượm được kết quả sau này như thế nào.
- Học viên được khích lệ và chỉ dẫn phương cách vận dụng khả năng sử dụng ngôn ngữ của riêng mình cũng như khả năng sử dụng ngôn ngữ giữa các học viên với nhau.

Nguyên tắc 8: Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ có cơ hội tổ chức, sắp xếp việc học tập

- Giảng viên cần nắm vững mục đích và mục tiêu của khóa học cũng như phương cách hữu hiệu nhất nhằm đạt được những mục đích và mục tiêu đó.
- Giảng viên chú trọng đến việc giúp học viên phát triển kỹ năng "học cách học".
- Giảng viên tạo điều kiện thuận lợi nhằm giúp học viên phát triển khả năng giao tế và cộng tác với học viên khác trong tiến trình học tập
- Giảng viên khích lệ học viên sao cho họ càng lúc càng có ý thức trách nhiệm trong việc học tập bằng cách tạo cho học viên có cơ hội:
 - o làm bài tập bài làm độc lập

- làm việc theo nhóm và biết cùng nhau quyết định phương cách nào tốt nhất để đóng góp vào hoạt động của cả nhóm.
- bàn thảo và vạch kế hoạch làm việc trong một thời gian nào đó, học phương cách đặt ra những mục tiêu thực tiễn và biết quyết định phương cách tốt nhất để đạt được những mục tiêu đã vạch ra
- tự biết tìm kiếm dữ kiện, tài liệu trong từ điển, sách văn phạm và những tài liệu do giảng viên soạn ra hoặc tài liệu do chính học viên tìm mua
- tổ chức và đánh giá việc học của chính mình
- ghi chép kiến thức thu thập được một cách thích hợp
- nêu thắc mắc về những quy luật ngôn ngữ và thảo luận với bạn bè về nhận định của mình về những quy luật đó
- lập một tập đựng các bài viết đã làm trong lớp và một bộ sưu tập ghi âm những bài làm bằng văn nói đã làm trong lớp

Kết luận

Giảng viên cần chú trọng giúp cho học viên thu thập được nhiều kinh nghiệm về cách học tập trong lớp; có cách nhằm thúc đẩy việc học hỏi một cách tự nhiên, có cách phải dựa vào kiến thức, kỹ năng và phương pháp, có cách nhằm thúc đấy sự hiểu biết về cấu trúc ngôn ngữ và phận vụ của từ ngữ và có cách nhằm giúp học viên sử dụng ngôn ngữ cho thành thạo. Tuy nhiên cần phải có sự điều hòa cân bằng giữa các kinh nghiệm học tập này đối với từng học viên và tùy vào từng thời điểm trong tiến trình học tập và đây là vấn đề mà giảng viên cần phải khéo quán xuyến và quyết định. Hiện nay nhiều nguyên tắc tống quát hướng dân về sự điều hòa giữa các phương pháp giảng dạy có vẻ thích hợp cho học viễn thuộc nhiều lứa tuối khác nhau, nhưng có một điều quan trọng cần phải nhấn mạnh ở đây là dù giảng viên chọn theo một phương

pháp giảng dạy nào đi nữa thì phương pháp đó phải phù hợp với nhu cầu và kỳ vọng của học viên trong lớp. Có những khi học viên bị lỡ sa vào một thói quen bất lợi nào đó (chẳng hạn như học viên học nhưng ngại khó, ngại diễn đạt những vấn đề có vẻ khó hoặc phức tạp khi giao tế hoặc không để ý đủ đến các hình thái của ngôn ngữ v.v...), thì giảng viên cần phải có phương pháp để chấn chính, cải đổi những thói quen bất lợi đó nơi học viên. Phương pháp giảng dạy, cũng giống như chương trình giảng dạy, không thể và không nên quyết định cứng ngắc từ trước, vì làm như vậy sẽ khó lòng đáp ứng được những nhu cầu học hỏi của mỗi học viên hoặc của từng nhóm học viên. Tuy vậy giảng viên cần phải có một phương pháp giảng dạy có cơ sở và thích hợp nhất mà theo ý của giảng viên "phương pháp này sẽ mang lại kết quả hữu hiệu nhất" cho học viên học ngôn ngữ.

Tài liệu tham khảo và đọc thêm

Brown, H. D. (2001). Teaching by principles: An interactive approach to language teaching. Longman.

Brumfit, C. J. (1979). Notional syllabuses—a reassessment. *System*, 7(2), 111–116.

Lê, A., Nguyễn, Q. N., & Bùi, M. T. (1998). Phương pháp dạy học Tiếng Việt. NXB Giáo dục.

Littlewood, W., (1981). Communicative language teaching: An introduction. Cambridge university press.

Mitchell, & Myles, F. (1998). Second language learning theories. Arnold.

Spolsky, B. (1989). Conditions for second language learning: Introduction to a general theory. Oxford University Press.

Victorian Curriculum and Assessment Authority. (2006). *Principles of learning and teaching.* VCAA Victoria, Australia

Về tác giả bài viết

GS Phan Văn Giưỡng, OAM, nguyên chủ nhiệm chương trình Ngôn ngữ, Văn chương và Văn hoá Việt Nam tại Viện Đại học Victoria, điều hợp viên tổng quát chương trình tiếng Việt trường Ngôn ngữ Victoria, chủ tịch ban soạn thảo và chấm thi VCE Bộ Giáo dục Victoria, khoa trưởng khoa Ngôn ngữ và Văn hoá học trường Đại học Hoa Sen, nguyên chủ bút tuần báo Việt Nam Thời Báo, chủ biên tạp chí văn học Việt và hiện đang chủ nhiệm chương trình Ngôn ngữ và Văn chương Việt Nam, International Baccalaureate, UK.

NGUYÊN TẮC DẠY & HỌC NGÔN NGỮ

Nguyên tắc 1:

Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ được coi là những cá nhân có nhu cầu và sở thích cá biệt.

Nguyên tắc 2:

Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ có cơ hội tham gia các hoạt động dùng ngôn ngữ để giao tiếp với người khác qua nhiều tình huống khác nhau.

Nguyên tắc 3:

Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ được chỉ dẫn, tiếp xúc và làm quen với những ngôn ngữ liên quan đến nhu cầu và sở thích của họ để họ có thể ứng dụng khi giao tiếp với người khác.

Nguyên tắc 4:

Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ chú tâm phân biệt được những hình thái khác biệt của ngôn ngữ, những kỹ năng và phương cách học tập để từ đó họ lãnh hội được nhiều hơn.

Nguyên tắc 5:

Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ được giới thiệu, tiếp xúc với những sự kiện văn hóa xã hội và cảm nhận được những giá trị văn hóa thể hiện qua ngôn ngữ.

Nguyên tắc 6:

Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ hiểu được vai trò và bản chất của ngôn ngữ và văn hóa.

Nguyên tắc 7:

Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ được giảng viên cho biết những tiến bộ mà họ đạt được.

Nguyên tắc 8:

Học viên sẽ học ngôn ngữ có hiệu quả nhất khi họ có cơ hội tổ chức, sắp xếp việc học tập.

Vietnamese Heritage Language Program at the University of California, San Diego*

Heritage Languages Programs in the UC System is the trend. American universities offer courses in the following European (romance) languages-German, French, Italian, Spanish, Latin, and Greek; and many well-known universities also offer Chinese and Japanese. Very few universities offer less commonly taught languages such as Vietnamese, Thai, and Indonesian. Even fewer offer Khmer, Hmong, Arabic, and Farsi. With economic globalization, the expanding migration of people around the world, and the evolving nature of world politics, however, more universities have offered courses in less commonly taught languages. Among this group, Vietnamese has been gaining in importance in American universities since the end of the Vietnam War in 1975, partly due to the fact that the Vietnamese population in the United States is the second largest in the world after Vietnam; and partly because Vietnam is gaining world attention regarding its steady economic growth and increasing stature in Southeast Asia.

The majority of universities in the University of California (UC) systems offer not only courses in European languages but also in less commonly taught languages. Five out of seven campuses in the UC system offer courses in the Vietnamese language – UC Berkeley (UCB), UC Los Angeles (UCLA), UC San Diego (UCSD), UC Irvine (UCI), and UC Riverside (UCR). Of these five universities, UCLA, along with UCB, UCI, and UCR, offers courses in the Vietnamese language as a foreign language; only UCLA offers an introductory course in Heritage Vietnamese every quarter. UCSD is the only university in the UC system that offers "Vietnamese for Vietnamese speakers", or Vietnamese as a Heritage Language, at all three levels: introductory or beginning, intermediate, and advanced three times a year (in the Fall, Winter, and Spring quarters). It is a three-year program that students can take, in addition to one course in Humanities, to qualify for a minor degree in Vietnamese Studies.

Language Programs at UCSD

UCSD has four language programs housed in three different departments: Literature, History, and Linguistics, and the Graduate School of International Relations and Pacific Studies (IRPS). The History Department has its own Chinese and Japanese language program. IRPS did offer courses in

professional/advanced Chinese, Japanese, Spanish, and Portuguese, as well as Korean, Indonesian, and Vietnamese; but in the fall quarter of 2003, Korean migrated to the Department of Literature, and Vietnamese and Portuguese migrated to the Department of Linguistics.

The Department of Linguistics offers not only courses in the field of linguistics, but also offers courses on the European languages listed above as well as Esperanto, Portuguese, and American Sign Language. All of these languages are combined to form the Linguistic Language Program (LLP). Since 2001, the department has offered courses on less commonly taught languages: Armenian (2001); Filipino and Arabic (2002), Vietnamese (2003), and Arabic, Persian and Korean (2004); and Hindi (2012). The courses on less commonly taught languages form the Heritage Languages Program (HLP). In the HLP, except for Vietnamese, which originated in the IRPS in the mid 1990s and migrated to the Department of Linguistics in 2003, other languages have been newly introduced since 2001. In other words, the Vietnamese Heritage Language Program (VHLP) is the oldest program among the less commonly taught languages at UCSD and is the only program in the HLP that offers courses at all three levels – beginning, intermediate, and advanced – every quarter.

A Brief History of Vietnamese Heritage Language Program (VHLP) at UCSD

The Vietnamese language program was initially founded by the IRPS in the mid 1990s, aiming to offer professional Vietnamese to graduate students who specialized in Southeast Asia. However, IRPS has never been able to attract enough students into its Southeast Asian Studies program in order for it to take deep roots. Therefore, to save money, in the spring of 2003, the Dean of IRPS decided to eliminate all Southeast Asian languages along with Portuguese and Korean, two other weak language programs. As a result, Koreans migrated to the Department of Literature and Portuguese and Vietnamese migrated to the Department of Linguistics.

^{*} The article was originally a paper entitled "Vietnamese Heritage Teaching at the University of California, San Diego" presented at the Second International Conference on Research and Teaching Vietnamese Overseas on 20 December 2012 at the Australian National University, Canberra, Australia.

Portuguese was later incorporated into the LLP and Vietnamese was combined with Armenia, Arabic, and Filipino to form the HLP. Interestingly, before it was eliminated from IRPS, Vietnamese was already a strong language program: its classes (at all three levels) always reached their maximum and 95% of its students were Vietnamese Americans. These students were mostly undergraduates, majoring in sciences. There were some graduate students from professional/graduate schools on campus but the number was not large enough to keep the program at IRPS. Today, Vietnamese continues to be the strongest language program in the HLP; and most of the time the number of students enrolled in Vietnamese courses reaches their maximum capacity.

Although the Vietnamese language program has been the strongest language program throughout its history, in its early years it faced many obstacles that threatened its survival; perhaps because UCSD does not have a Southeast Asian Studies Department like UCLA or UC Berkeley to house Vietnamese. In the first four years of my tenure at the IRPS, students and teachers struggled to survive from year to year. Students worried that the courses they took would not exist in the following academic year. When IRPS decided to cut Vietnamese from its language program, the Department of Linguistics offered to house the program so that UCSD could continue to offer Vietnamese to its students. This decision was based also on the fact that the number of undergraduate students enrolled in the program had been high: between 45 and 75 students each quarter.

When the Vietnamese program migrated to the Department of Linguistics, the number of students increased to its maximum of 35 per course per quarter; but again it faced a budget crisis: until the languages in the HLP program could prove that the demand for these languages were constant for three consecutive years, the Department of Linguistics had to assume the burden of sustaining it financially; it meant the Department had to use its own funds to pay for expenses incurred by the HLP, including the salaries of its lecturers. A campaign to raise money to fund the HLP was launched by students in the HLP, by different students' organizations, and by different ethnic organizations on campus; even faculty members in a number of departments whose students wanted to take languages in the HLP to satisfy their language requirement got involved in the campaign to keep the HLP alive. Graduate and undergraduate students of Vietnamese descent and the Vietnamese Students Association launched the fund-raising campaign, not only in UCSD, but also in Vietnamese communities in San Diego and in Orange County, more than 100 miles away. They even appealed for help on local Vietnamese radio and television networks to "save the Vietnamese language program at UCSD." Thanks to those efforts, the HLP, especially the Vietnamese language program, continues to prosper today.

Challenges in Teaching Vietnamese to Heritage Learners

Changes in Student Demography

When IRPS housed the Vietnamese language program, it opened the floodgate to an influx of Vietnamese Americans who wanted to take the Vietnamese language courses to satisfy the language requirement in undergraduate programs. Most of them were from Vietnam and had spent some years in the elementary, or even higher, education system in Vietnam. They were proficient enough to listen to lectures and take notes in Vietnamese. Some were also well-versed in Vietnamese culture and civilization.

Since the Department of Linguistics first housed the Vietnamese language program in 2003, there has been a great shift in the pattern of student demography. Today there are three distinctive groups: (a) the students in the beginning level who were born in the U.S. They are much younger than the previous generations who took lessons at the same level, and are much less proficient in Vietnamese. Some have received instructions from Vietnamese language schools in community schools, churches and temples, or from leaders in Boy/Girl Scout Troupes; (b) the second group that forms the intermediate level have also received instruction in Vietnamese from Vietnamese community schools, churches, temples, boy/girl scout troops, as well as parents at home. They can carry on a conversation in Vietnamese regarding daily life relating to personal activities, family, and travel; (c) students in the advanced level are recent immigrants from Vietnam, they had at least 6th grade education before migrating to the U.S. and have a well-rounded knowledge of Vietnamese culture. From the differences in students' proficiency in different times and in different groups, the challenges have been adjusting teaching goals and pedagogy, as well as finding appropriate learning materials, to meet the needs and demands of new student generations. Vietnamese language textbooks that target students who learn Vietnamese as a foreign/second language do not meet their needs and demands.

Choosing/Finding Appropriate Learning/Teaching Materials

A teacher must know what s/he wants to teach (goal) before s/he can design a course and find appropriate teaching materials. A teacher is also someone who provides services to students where s/he teaches; therefore, s/he must know students' needs and demands in order to provide them with appropriate services. This process can be accomplished through 4 steps: giving a placement test, using language-proficiency guidelines to create a teaching plan, choosing teaching materials, and designing the course. The placement test is an instrument to learn a student's personal and academic background, including his/her language background: if s/he speaks Vietnamese at home, learns Vietnamese outside the home and for how long, why s/he wants to learn Vietnamese, etc.... Proficiency guidelines are useful in determining the floor of a students' ability, which is the starting point for the teaching plan, and in setting the goal for the course. In other words, proficiency guidelines help a teacher design a road map for the course. The Department of Linguistics at UCSD chooses the proficiency guidelines by the American Council for the Teaching of Foreign Languages (ACTFL) as the tool to determine students' ability and structure courses for all languages in its department. In the next two steps, choosing appropriate teaching materials for heritage language courses is the most difficult one because textbooks for non-native learners of the target language are not appropriate for heritage learners who, at the least, can understand the target language even if they cannot speak it well, pronounce its tones correctly and differentiate the nuances of culture embedded in the language, whereas it may takes years for a non-native learner to acquire those skills. Heritage learners want to acquire information regarding culture and social issues immediately; therefore, finding materials that attract their interest in learning is the most difficult. Moreover, teaching materials are the foundation on which a teacher builds the course (syllabus), and develops lessons and classroom activities. Currently, there are no meaningful and appropriate textbooks on the market for heritage learners.

Current VHLP Courses at UCSD

To be qualified as a heritage learner at UCSD, a student must have grown up in a family where Vietnamese is spoken as the first language and must at least understand the language to some degree and be able to make statements or answer questions using a limited vocabulary or simple phrases, about daily life, and use basic courteous words or phrases. On the other hand, if someone whose parents are Vietnamese has no ability to understand Vietnamese; s/he is not qualified to take part in the VHLP.

The aims of undergraduate students in taking courses in VHLP vary from meeting language requirements to being able to carry on a simple conversation with their

grandmothers and making their parents happy, to learning about their heritage and traveling in Vietnam. The utmost concern among graduate students is to achieve university-level academic reading proficiency to do their research, and to apply for grants, or work.

In the survey that is a part of the placement test, students often report that their listening ability is better than their writing and speaking and express little confidence in their ability to write, even when they are placed at intermediate or advanced level. Students who were placed at beginning level often express concerns about their ability to read and comprehend texts. In reality, they can sound out the words in texts and guess the meaning since they have heard those words, phrases, or sentences before in their homes and in contacts with relatives. The common problems with heritage learners are: they seldom use a dictionary or transfer reading and writing strategies they know in English, like reading aloud or sounding out words, getting meaning from context, finding main ideas, and scanning and skimming.

Overall, the pedagogical implications are:

- Since most of the students who enroll in the VHLP do not have confidence in their ability to speak, read, and write the best approach is to teach them reading and writing strategies in both English and Vietnamese;
- Since there are some students who intentionally assess their abilities lower than they actually are to get into a lower level class in order to get an easy A, the Department of Linguistics at UCSD requires students who take the placement test, to sign a statement of academic integrity which, in effect, says that if during the course of the quarter if the instructor figures out that they had lied in their placement test, they would have to move to the next higher level and/or be removed from the class.

The Introductory/Beginning Level

The goals of this level are to provide students with instructions on how to write as they speak and opportunities to improve their speaking performance in routine daily life situations: in family settings, in school, in social events, and also survival skills while traveling. Topics are related to family life, life on campus, travel, health needs, and social events. The number of students enrolled in this class has always reached its maximum every quarter.

To be accepted in this course a student must be able to maintain a very simple face-to-face conversation on familiar topics, have functional but limited proficiency, and be able to ask for help and for clarification of native speech in a face-to-face interaction. About 85% of students in the beginning level of the VHLP fit this requirement; 15% are less proficient. Most of them can speak short sentences, link discreet words or sentences to form a paragraph, observe minimal courtesy requirements, and answer questions relating to immediate survival needs such as eating, sleeping, and going to school. Most of them reported that they understand what their parents say in Vietnamese but answer in English and/or although they converse with their parents in English they have learned Vietnamese from their grandparents and close relatives such as aunts, uncles, and cousins who lived in the same household. Most of the students at this level are very young, between 18 and 20 years of age.

The Intermediate Level

The teaching goals of this level are to provide students with reading materials which will help them increase their vocabularies, enhance their knowledge about Vietnam and improve their ability to describe and narrate in writing and verbally. Texts are short readings to introduce them to the land and the people of Vietnam: geography, climate and weather, social, cultural and religious customs, historical figures, and folklores. To be admitted to this course, students must be able to read a simple text, although they may still have some problems understanding sentences or paragraphs with complex grammatical structures and less frequently used vocabularies. The students must be able to write short and simple descriptions, which may have gaps in comprehension and errors in spelling or tone marks.

The Advanced Level

The goals of this course are (a) to teach students how to write an expository essay and learn oral skills to present papers and debate; and (b) to introduce special issues related to history and culture, or to social, political, and economic developments in contemporary Vietnam. Students admitted to this level must be able to read newspaper articles, short stories, and poetry. They will be taught how to analyze texts, debate, present their research, and write a commentary paper on the issues embedded in the readings and in movies.

Looking forward

The population of ethnic students, including students of Vietnamese heritage, is growing in many American universities. Therefore, while the number of American universities that offer Vietnamese language courses is still not large, the number has slowly increased. This fact indicates that there is a shift in attitude toward Vietnamese and that it is gaining importance in American academic institutions. Nevertheless, one fact remains, apart from UCSD, these universities are not ready to offer Vietnamese as a heritage language but as a foreign language, partly because the demand for Vietnamese courses is still small; and partly because they do not know how to address this specific need.

Unlike non-native speakers learning Vietnamese for the first time, Vietnamese Heritage learners have been raised in homes where Vietnamese is spoken as the first language; they often speak Vietnamese, or at least understand what is spoken; and therefore, courses in Vietnamese as a heritage language require different strategies: different instructions, different learning materials, and different classroom practices to motivate students to learn and to continue learning their heritage language and the cultural heritage embedded in the language.

Since the nature and conditions of the population of Vietnamese immigrants around the world keeps changing with waves of newcomers, who bring new attitudes, knowledge, and cultural practices to contribute to their communities overseas, it is necessary for teachers of Vietnamese Heritage Language to periodically make adjustments in curriculum, choices of learning and teaching materials, and teaching strategies to adapt to the new conditions and new generations of heritage learners. Here I am suggesting that we have to periodically redefine the meaning of "Vietnamese Heritage Language ''. As many things in the world are globalized, so is Vietnamese language and culture. Last summer, I returned to Vietnam to work with a humanitarian mission and do research. When walking into a restaurant in Ho Chi Minh City, I noticed that its waiters and

waitresses greeted me at the door and said: Xin chào, a Vietnamese version of the English "Hello", without addressing me as a middle age female customer, as proper Vietnamese cultural practice and language etiquette require. I also noticed that the big sign on the door of a Vietnamese language school also reads Xin chào, instead of Xin chào quý khách, to welcome its potential customers. Proper Vietnamese cultural practice and language etiquette require that when you greet someone you address that person by name, title, age, or gender, e.g. Xin chào ông/bà/chú/ cô/ bác/anh.... In the grammar of Vietnamese language, Xin chào is not a complete sentence because *chào* is a transitive verb that needs a direct object. In Vietnamese culture this type of speech is considered nói trỏng, implying the speaker addresses no one when s/he speaks, which is impolite and improper, especially when someone in a junior position is addressing a senior. Considering that I am already a grandmother, I have to admit, I did not welcome such greetings. Recently, when a westerner ran into me on a street in Saigon, she said: Xin chào! - meaning "Hello". I realized then that such an "impolite and improper" greeting has become entrenched and internationalized. It is becoming a permanent part of our language. We have to do something about it, either by waging a campaign to correct those speakers in classrooms, on television and radio, or on billboards at every street corner, or by accepting it and coming up with new rules to accommodate this cultural and linguistic change.

When did this change start? Perhaps, since Vietnam is trying to be a democratic country, Vietnamese people are trying to democratize the Vietnamese language by making it simpler. The complicated honorific system and terms of address – ông, bà, chú, cô, bác, anh, em...- would be thrown out and something equal to the "I" and "You" in English would be adopted instead. In other words, the Vietnamese language would be Anglicized or Americanized to catch up with the democratic spirit of the West. I would not be surprised to see that, 50 years from now, some of the vocabularies or patterns of speech that we use today will have become obsolete. Can we blame people who initiated the change? I think not. Our language adapts to changes in our living environment the way we do. That is why we call a spoken language sinh ngữ or a living language. If a spoken language fails to become useful in our lives, it will become obsolete; such were chữ Hán and chữ Nôm. The bottom line is, as teachers of language we must also adopt and adapt to changes in our living language by keeping up with new developments in the language and make the necessary changes to provide good services to our students.

Having said all that, I have to admit teaching Heritage Languages still is a new ground in the field of Linguistics, at least in the United States. Researchers in the field have been working to gather data and trying to provide teachers in the field with more understanding and suggestions. For the time being, teachers in the HLP, including teachers of Vietnamese, are left to their own devices in structuring and restructuring their courses, choosing new teaching materials, and changing their teaching approaches to adapt to the globalization of the heritage languages.

About the author

Kimloan Hill is a highly experienced Vietnamese instructor, who has been teaching Vietnamese for Vietnamese speakers for almost 20 years at UC San Diego. She has a PhD in Southeast Asian history with a focus on colonial Vietnam. She serves as a consultant in Vietnamese language to the American Council on the Teaching of Foreign Languages (ACTFL) and the Defense Language Institute (DLI).

As teachers of language, we must also adopt and adapt to changes in our living language by keeping up with new developments in the language and make the necessary changes to provide good services to our students.

— Kimloan Hill —

Ha Long Bay, Việt Nam Photo: Courtesy of Google Image Search via Google Slides

Have a great summer!